

Euroherc osiguranje

Damir Zorić:

VLADA BI VEĆ U SIJEČNJU JEDNIM POTEZOM PERA TREBALA UKINUTI PARAFISKALNE NAMETE

Naveliko se donose loše prognoze za sljedeću godinu. Zapravo se ne prognozira, nego se iznose gole računice, zbrajaju se negativni čimbenici nagomilani u gospodarskom i javnom sektoru. No mislim da u Hrvatskoj ima dovoljno hrabrih i pametnih ljudi koji znaju raditi svoj posao, koji su spremni preuzimati odgovornost i koji će stati na čelo obnove na svim linijama javnoga života. Izborima se posložila nova politička garnitura na kojoj je golema odgovornost. Međutim u Hrvatskoj precjenjujemo politiku, držimo je svemoćnom, a obnova nam je potrebna na svim područjima ljudskoga djelovanja.

Žrtva za pravedan cilj Politika može samo s manje ili više uspjeha voditi upravljanje javnim poslovima, no za potpunu obnovu društva djelovati moraju svi - od akademske do kulturne i duhovne zajednice. Gospodarstvo osobito. Sve te djelatnosti potrebne su jedna drugoj, ali nijedna ne može zamijeniti one

**HRVATSKOJ
TREBA SNAŽNA
REAFIRMACIJA
RADA, POTICANJE
ODANOSTI
ZAJEDNICI (TVRTKI,
USTANOVI) I VIŠE
SOLIDARNOSTI**

druge. Dobar dio naših problema leži upravo u tome što je politika služila kao poklopac za sve. Hrvatskoj treba snažna reafirmacija rada, poticanje odanosti zajednici (tvrtki, ustanovi) i više solidarnosti. Stalno se govori o rezovima, i to bolnim, ali se može zamijetiti određena suzdržanost pa i strah od javne reakcije onih koji bi time trebali biti najviše pogođeni. Uvjeren sam da bi se narod suglasio s potrebnim mjerama, ali pod ključnim uvjetom da sve reforme, koliko god one bile bolne, budu ravnomjerno raspoređene i pošteno pro-

vedene. Kad se nastoji postići pravedni cilj žrtvu je lakše podnositi.

Ne vjerujem da bi mjera devalvacije kune pomogla oporavku gospodarstva, a ne bi ni izvozu iako se to često navodi kao glavni razlog. Ne samo da bi svi naši dugovi, javni i osobni, porasli za postotak devalvacije nego bi i turizam, kao naš glavni izvozni proizvod, pojeftinio razmjerno iznosu devalvacije. A i realni izvoz proizvoda ne bi bio konkurentniji zbog pojeftinjenja jer bi mu sve sirovinske uvozne komponente postale skuplje. Čvrsta i stabilna kuna temeljni je uvjet za oču-

U BIZNISU OSIGURANJA MORALI BI SE DONIJETI NOVI ZAKONI KOJIMA BI SE BOLJE UREDILA DJELATNOST. TREBAMO NOVE ZAKONE O OSIGURANJU I OBVEZNYM OSIGURANJIMA U PROMETU. TI PROPISI NISU USKLAĐENI

vanje vrijednosti rezultata rada, a konkurentnost, pa i onu izvoznu možemo postići jedino s više rada i više pameti.

Trebamo nove zakone U našem poslu osiguranja morali bi se donijeti novi zakoni kojima bi se bolje uredila djelatnost. Naše strukovno udruženje mora postati središnjim mjestom uređivanja poslovanja u svim segmentima i još snažnijim zastupnikom poslovnih interesa zajednice osiguravatelja. Trebamo nove zakone o osiguranju i o obveznim osiguranjima u prometu. Danas ti propisi nisu usklađeni. Nizom propisa potrebno je urediti područje naknade (posebno neimovinskih) šteta. Pritom ne mislim da nekome treba bilo što smanjivati (kao što oponenti, a zapravo pobornici nereda nastoje osujetiti pojedine pozitivne prijedloge u tom smjeru), nego jednostavno uvesti pravila razumljiva i jednaka za sve sudionike u tim postupcima. U Hrvatskoj je nužno poboljšanim zakonima poticati više osobne skrbi za rizike starosti i zdravstvene skrbi. Nažalost danas u tom segmentu imamo destimulativne propise.

U nas je izrazita potreba većega udjela osobne skrbi za rizik vlastite starosti. Socijalni oslonac je kapitalan i nezamjenjiv, ali ne može i ne treba nositi sve; jedan dio, kao dodatak onomu što već sada nedostaje u so-

cialnim mirovinskim osiguranjima, može se postići poticanjem životnih osiguranja. Isto vrijedi i za zdravstvo. U Hrvatskoj imamo sve pretpostavke da s javno financiranih zdravstvenih izdataka odmah počnemo prebacivati desetak posto prema dobrovoljno osiguranim izdacima u zdravstvu. Mislim da bi ta granica u odnosu (dominantno) socijalno i dopunjujuće (tržišno) osiguranog zdravstvenoga izdatka mogla biti zacrtana i postupno ostvarena u odnosu 80 prema 20 u korist socijalne solidarnosti.

Nevjerojatan popis nameta Uvjeren sam da oni koji su stvorili dohodak znaju bolje kako njime upravljati i kamo ga investirati. Stoga im treba pružiti šire mogućnosti porezno poticanog investiranja uz poreznu destimulaciju potrošnje. Država bi odmah u siječnju jednim potezom pera trebala ukinuti tu nevjerovatnu listu obvezujućih parafiskalnih nameta koji se svakoga mjeseca slijevaju u blagajnu gospodarstva. Njih nije briga za rezultate rada, za krizu, za planove, postoji samo: 'Moraš, daj!' Ta mjera države ne bi prema opsegu bila velika ali bi u moralnom i voljnom smislu za gospodarstvo bila veoma poticajna - dobar znak. Bez obzira na pokazatelje gospodarskog pada ili rasta - iduća će godina biti godina pospremanja, stvaranja pretpostavki za dugotrajni oporavak i napredak. =